

จักรสุรักษ์ จันทรวงศ์ 2549: การศึกษาการดัดแปลงเรื่องอิเหนาเป็นบทละครโทรทัศน์
ปริญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (วรรณคดีไทย) สาขาวรรณคดีไทย ภาควิชาวรรณคดี
ประธานกรรมการที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์เสาวณิต วิงวอน, อ.ด. 274 หน้า
ISBN 974-16-2857-9

วิทยานิพนธ์นี้เป็นการศึกษาการดัดแปลงวรรณคดีเรื่องอิเหนาพระราชนิพนธ์ใน
พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยเป็นบทละครโทรทัศน์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ
เปรียบเทียบตัวบทแบบดั้งเดิมกับตัวบทแบบใหม่ และเพื่อศึกษาวรรณคดีในรูปแบบบทละคร
โทรทัศน์ ซึ่งเป็นพัฒนาการรูปแบบหนึ่งของวรรณคดีมรดก

เรื่องอิเหนาเป็นที่นิยมแพร่หลายในประเทศไทย มีอยู่ด้วยกันหลายสำนวนและหลาย
รูปแบบตามความนิยมของยุคสมัยหรือจุดประสงค์ของผู้สร้างงาน เรื่องอิเหนาบทละครโทรทัศน์
ในงานวิจัยครั้งนี้เป็นสำนวนของบริษัททีวีสแควร์ จำกัด เป็นบทสำหรับแสดงละครโทรทัศน์ซึ่ง
แพร่ภาพทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ในพ.ศ. 2546 ดัดแปลงจากบทพระราชนิพนธ์
พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ละครโทรทัศน์เป็นสื่อยอดนิยมที่เข้าถึงประชาชนใน
วงกว้าง ตัวบทซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการแสดงย่อมได้รับความสนใจอย่างกว้างขวางด้วยเช่นกัน

จากการศึกษาพบว่าบทละครโทรทัศน์เรื่องอิเหนามีการดัดแปลง 4 หัวข้อ ได้แก่ เนื้อเรื่อง
ตัวละคร ฉาก และภาษา ในด้านเนื้อเรื่องมีการตัดตอน การเพิ่มเติม และการเปลี่ยนแปลง
รายละเอียด ด้านตัวละคร มีลักษณะตัวละครที่ต่างจากฉบับเดิม ตัวละครที่สร้างใหม่และตัว
ละครที่ตัดออกไป ด้านฉาก มีการเพิ่มฉากและการตัดฉาก ด้านการใช้ภาษามีบทสนทนาที่แต่ง
ใหม่และบทสนทนาที่นำมาจากสำนวนอื่น อย่างไรก็ตามบทละครโทรทัศน์ได้รักษาโครงเรื่อง
หลัก เนื้อหาสำคัญ ลักษณะตัวละครบางตัวและความงามทางภาษา จึงคงคุณค่าในฐานะ
วรรณคดีดัดแปลงที่มีต่อสังคมเช่นเดียวกับสำนวนพระราชนิพนธ์ได้แก่ คุณค่าทางวรรณศิลป์
คุณค่าทางปรัชญา และคุณค่าทางศิลปะการแสดงอย่างครบถ้วน

จักรสุรักษ์ จันทรวงศ์
ลายมือชื่อนิติ

เสาวณิต วิงวอน
ลายมือชื่อประธานกรรมการ

26 / ต.ค. / 2549